

UCHWAŁA NR.....

RADY MIEJSKIEJ TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO

z dnia..... 2019 r.

w sprawie uchwalenia Programu rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2019-2020

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 994, 1000, 1349, 1432 i 2500), oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 i pkt 3, ust.2 pkt 4 i art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1508, 2192, 2245,2354, 2529) Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2019-2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

§ 3. Sprawozdanie z wykonania uchwały Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego przedłoży Radzie Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego do 31 marca każdego roku.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta

**Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego
z dnia**

Program rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2019-2020



**Tomaszów Mazowiecki
Styczeń 2019r.**

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Adresaci Programu.....	4
III. Instytucje i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób bezdomnych na terenie miasta....	4
IV. Diagnoza sytuacji osób bezdomnych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.....	5
1.Dane zebrane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim.....	8
2.Pomoc instytucjonalna.....	9
3.Dane zebrane przez Straż Miejską w Tomaszowie Mazowieckim.....	10
4.Dane uzyskane z Tomaszowskiego Centrum Zdrowia.....	10
V. Analiza SWOT.....	11
VI. Cele programu:.....	12
VII. Przewidywane efekty działań.....	19
VIII. Finansowanie programu.....	19
IX. Realizacja i monitoring programu.....	19

I. Wstęp

Bezdomność, to we współczesnym świecie jedna z najbardziej dotkliwych kwestii społecznych, związana z marginalizacją i wyizolowaniem. Bezdomność stanowi syndrom ubóstwa. Zjawisko bezdomności można ograniczyć jedynie poprzez wykorzystanie wszystkich zasobów dostępnych w środowisku lokalnym. Osiągnięcie celu, czyli usamodzielnienie się osoby bezdomnej wymaga kompleksowego podejścia do problemu – zaspokojenia jej podstawowych potrzeb z równoczesnym podejmowaniem działań aktywizujących. W związku z powyższym konieczna jest współpraca instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity z 2018r. poz.1508) za osobę bezdomną uznaje się **„osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”**.

Bezdomność warunkują różne przyczyny, do których należy zaliczyć:

- trwały rozpad więzi rodzinnych, rozwód,
- eksmisje,
- opuszczenie zakładu karnego i brak możliwości powrotu do dawnego miejsca zamieszkania,
- brak stałych dochodów, bezrobocie,
- przemoc w rodzinie,
- uzależnienia,
- brak schronienia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, rodziny zastępczej, szpitala psychiatrycznego.

Bezdomność niesie za sobą szereg skutków m.in. :lęk, złość, agresja, postawę wycofania się, liczne choroby i urazy,przestępczość,łamanie norm społecznych, uzależnienia .

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej , aby ograniczyć zjawisko bezdomności na samorzady gminy nałożono obowiązek opracowania i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów, profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka oraz udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Niniejszy Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2019-2020 jest kontynuacją zadań realizowanych w ramach minionego programu oraz stanowi integralną część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020”.

Program stanowi kompleksowy plan działań profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających osób zagrożonych bezdomnością i doświadczających bezdomności i jest kontynuacja Programu z lat ubiegłych.

Podstawa prawna programu:

Podstawą prawną programu jest :ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity z 2018 poz.1508 ze zm.) .

Ponadto program będzie realizowany również w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Z 2018 r. poz. 1265 z póź. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Z 2018 r. poz. 650);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2018r. Poz.450,650,723, 1365);
- ustawa z dnia 08 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2018 r. poz.756).

II. Adresaci Programu

Program jest kierowany do osób zagrożonych bezdomnością oraz osób bezdomnych w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

III. Instytucje i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób bezdomnych na terenie miasta

Działaniami na rzecz osób bezdomnych na terenie Tomaszowa Mazowieckiego zajmą się następujące instytucje i organizacje pozarządowe:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Cekanowska 5
2. Klub Integracji Społecznej działający w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Wydział Spraw Społecznych i Promocji Zdrowia Urzędu Miasta ul. P.O.W. 10/16
4. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Tomaszowskie ul. Luboszevska 71
5. Polski Czerwony Krzyż ul. Al. J. Piłsudskiego 34
6. Straż Miejska ul. P.O.W. 10/16
7. Komenda Powiatowa Policji ul. Wandy Panfil 44
8. Powiatowy Urząd Pracy ul. Konstytucji 3-go Maja 46
9. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Św. Antoniego 55
10. Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Graniczna 63
11. Parafie: Św. Antoniego ul. P.O.W. 2, NMP Królowej Polski ul. Słowackiego 13/19
12. Komisja Mieszkaniowa przy Urzędzie Miasta ul. P.O.W. 10/16
13. Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego ul. Majowa 15
14. Fundacja „Arka Nadziei” ul. Dzieci Polskich 41 A

IV. Diagnoza sytuacji osób bezdomnych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego

Diagnoza do Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2019-2020 została opracowana w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020 oraz analizę danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Towarzystwa Pomocy im .św. Brata Alberta Koło Tomaszowskie, Straży Miejskiej, Powiatowej Komendy Policji i Tomaszowskiego Centrum Zdrowia.

Celem diagnozy jest charakterystyka społeczno- demograficzna środowiska osób bezdomnych korzystających ze wsparcia społecznego w Tomaszowie Mazowieckim.

Określenie ogólnej liczby osób bezdomnych, które przebywają na terenie miasta jest trudne z uwagi na fakt, iż posiada ona składowe:

-mierzalną- możliwą do wyliczenia dzięki prowadzonej dokumentacji, dotyczącą osób bezdomnych korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej.

-szacunkową dotyczącą osób bezdomnych nie ubiegających się o pomoc określoną na podstawie informacji uzyskiwanych np. z akcji liczenia bezdomnych, ilości wydawanych posiłków.

W niniejszym dokumencie podano dane szacunkowe z kilku źródeł ukazujące skalę problemu bezdomności w Tomaszowie Mazowieckim.

Należy zaznaczyć ,że część bezdomnych osób mogła zostać wykazana jednocześnie przez kilka instytucji, w związku z tym dane te nie są sumowane.

Charakterystyka badanej zbiorowości osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w 2018 roku z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Badanie zbiorowości bezdomnych zostało przeprowadzone na podstawie dokumentacji jaką posiada tut. Ośrodek dla 98 osób bezdomnych korzystających w 2018 roku z pomocy społecznej. Na tej podstawie zgromadzono wstępne dane , a także informacje ilościowe o populacji bezdomnych.

Przeprowadzone badanie pozwoliło zgromadzić dane dotyczące m.in. wieku, wykształcenia, stanu cywilnego, czasu korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, miejsca pobytu, statusu zawodowego.

Tabela nr 1. Płeć badanych bezdomnych (N=89)

Mężczyźni	Kobiety
88,76%(79)	11,24%(10)

Źródło: Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Badani bezdomni to przede wszystkim mężczyźni, kobiety stanowią mniejszy odsetek populacji badanych bezdomnych, tylko 11,24%.

Tabela nr 2. Struktura wieku badanych bezdomnych z miasta Tomaszowa Mazowieckiego (N=89)

Rok urodzenia	Wiek (w latach)	Liczba badanych	Odsetek w %
1947-1955	71-63	18	20,22
1956-1965	62-53	23	25,85
1966-1975	52-43	22	24,71
1976-1985	42-33	18	20,22
1986-1995	32-23	8	9
Razem		89	100

Źródło :Opracowania własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Z badanej populacji wynika, że najstarszy bezdomny ma 71 lat, natomiast najmłodszy 23. Największy odsetek osób bezdomnych stanowią osoby w wieku 62-53 i 52-43 lata. Na podstawie powyższej tabeli można zauważyć, że problem bezdomności dotyczy osób w każdym wieku.

Tabela nr 3 Poziom wykształcenia badanych bezdomnych(N=89)

Poziom wykształcenia	Liczba wskazań	Odsetek wskazań
podstawowe	36	40,45%
gimnazjalne	2	2,24%
zawodowe	43	48,31%
średnie	8	9,00%
Razem	89	100,00%

Źródło: Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Najwięcej osób ma wykształcenie zasadnicze zawodowe(48,31%), najmniej gimnazjalne(2.24 %).

Tabela nr 4. Podział badanych ze względu na status zawodowy (N=89)

	Liczba wskazań	Odsetek wskazań(%)
Emeryci	2	2,25
Renciści	1	1,1
Bezrobotni	45	50,57
Pracujący	1	1,1
Niepelnosprawni	40	44,98
Razem	89	100

Źródło:Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Wśród osób bezdomnych największy odsetek stanowią osoby bezrobotne (50,57%), drugą grupę stanowią osoby niepełnosprawne (44,98 %).

Tabela nr 5 Liczba bezdomnych posiadających dowód osobisty(N=89)

	Liczba wskazań	Odsetek wskazań(%)
Dowód tożsamości	85	95,5
Brak dowodu tożsamości	4	4,5
Razem	89	100

Źródło:Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Z badanej grupy osób bezdomnych wynika, że 4,5% nie posiada dowodu osobistego.

Tabela nr 6 Stan cywilny osób badanych(N=89)

Stan cywilny	Liczba wskazań	Odsetek wskazań(%)
kawaler/panna	37	41,57
żonaty/zamężna	3	3,37
wdowiec/wdowa	5	5,61
rozwódziony/rozwódziona	44	49,45
Razem	89	100

Źródło :Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Największy odsetek badanych stanowią osoby rozwiedzione(49,45 %) oraz kawalerowie i panny(41,57),natomiast najmniejszy odsetek stanowią osoby pozostające w związkach małżeńskich.

Tabela nr 7. Liczba bezdomnych podających, że posiadających ubezpieczenie zdrowotne (N=89)

	Liczba wskazań	Odsetek wskazań(%)
Ubezpieczenie zdrowotne	83	93,25
Brak ubezpieczenia zdrowotnego	6	6,75
Razem	89	100

Źródło:Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji.

93,25 % badanych deklaruje, że posiada ubezpieczenie zdrowotne ,natomiast pozostali twierdzą , że nie posiada takiego ubezpieczenia. (6,75%).

Tabela nr 8.Okres korzystania przez badanych bezdomnych ze świadczeń pomocy społecznej ,(N=89)

Okres korzystania z pomocy MOPS	Liczba wskazań	Odsetek wskazań(%)
Do 1roku	7	7,87
1	5	5,61
2	2	2,25
3	4	4,5
4	3	3,39
5	5	5,61
6	5	5,61
7	8	9
8	5	5,61
9	7	7,87
10	5	5,61
11	11	12,35
12	22	24,72
Razem	89	100

Źródło:Opracowanie własne wykonane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Największy odsetek (24,72%)stanowią osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej przez okres 12 lat,następnie 11 lat (12,35%) najmniejszy odsetek badanych(2,25%) to osoby, które korzystają z pomocy przez okres 2lat. Z badanej populacji spory odsetek bo 7,87% bezdomnych korzysta z pomocy od niedawna tj. niepełny rok.

Tabela nr 9.Podział badanych ze względu na miejsce przebywania(N=89)

	Liczba wskazań	Odsetek wskazań(%)
Schroniska	47	52,8
Ogrzewalnia	7	7,87
Pomieszkujący u znajomych	24	26,97
Bezdomni bez miejsca pobytu(na ulicy, pustostany)	11	12,36
Razem	89	100

Źródło:Opracowanie własne:Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie posiadanej dokumentacji

Większość badanych bezdomnych to bezdomni instytucjonalni(60,67%),czyli ci,którzy przebywają w Schroniskach dla Osób Bezdomnych, Ogrzewalni.

Jak wynika z powyższej tabeli znaczny odsetek stanowią osoby bezdomne mieszkujące u znajomych (26,97%).

1. Dane zebrane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

W ramach struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w Dziale Pomocy Społecznej funkcjonuje Zespół ds. Osób Bezrobotnych i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Bezdomności, którego zadaniem jest między innymi prowadzenie i koordynowanie działań skierowanych do osób bezdomnych.

Z danych jakie posiada MOPS wynika, iż w 2018 roku pracownicy socjalni do dnia 31 grudnia 2018 roku rozeznali sytuację 107 osób bezdomnych. Zdecydowaną większość bezdomnych stanowili mężczyźni. Pomocą społeczną zostało objętych 89 osób, w tym 10 kobiet i 79 mężczyzn. W stosunku do 2017 roku liczba osób bezdomnych uległa zmniejszeniu, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 10 Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy MOPS w Tomaszowie Mazowieckim w latach 2016-2018

Rok	2016	2017	2018
Liczba osób bezdomnych	71	102	89

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Według rozeznania pracowników socjalnych osoby bezdomne w 2018 roku przebywały najczęściej przy ul. Dworcowej, PCK, Zgodnej, Lewej oraz ogródkach działkowych przy ul. Krzywej.

Wydatki na pomoc społeczną dla osób bezdomnych na dzień 30.12.2018 r.

wynosiły: 299 913,34 zł

-zasiłki stałe-40 osób na kwotę 215.451,32 zł.

-zasiłki okresowe-36 osób na kwotę 49.355,26 zł.

-zasiłki celowe-37 osób na kwotę 6.077,16 zł.

-zasiłki celowe specjalne-1 osoba -200 zł.

-zasiłki celowe w ramach Wieloletniego Program Państwa w Zakresie Dożywiania -8 osób na kwotę 2.610,00 zł.

MOPS pokrywał również w 2018 roku koszty w wys. 24.302,00 zł. związane z pobytem 4 osób bezdomnych, uzależnionych i chorych (w tym 3 kobiety) w schroniskach poza Tomaszowem Maz. tj. :

- Stowarzyszenie Czarnocińskie Centrum Pomocy Schronisko dla Osób Bezdomnych w Dalkowie;

- Stowarzyszenie Monar Dom Samotnych Matek z Dziećmi w Ścinawach;

- Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Bełchatowie;

- Stowarzyszenie Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Stąporkowie.

Z w/w placówkami zostały podpisane umowy na świadczenie usług w postaci schronienia, posiłku oraz podstawowych środków czystości dla bezdomnych z terenu Tomaszowa Maz.

Ponadto MOPS udzielił pomocy w formie zasiłków celowych na pokrycie kosztów noclegu i wyżywienia dla 2 kobiet bezdomnych na kwotę 1.917,60 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim w roku 2018 udzielał osobom bezdomnym pomocy w formie niepieniężnej tj.

-gorącego posiłku który był wydawany w punktach przy ulicy Grunwaldzkiej 10/12 i Wschodnie 11 dla 44 osób;

-potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych dla 7 osób;

-prace społecznie-użyteczne dla 2 osób;

Ponadto osoby bezdomne mogły korzystać z bezpłatnych porad prawnika i psychologa.

Pracownicy socjalni Zespołu ds. Osób Bezrobotnych i Rozwiązywania Spraw Uzależnień i Bezdomności w ramach swoich

obowiązków prowadzili pracę socjalną z osobami bezdomnymi, która polegała w szczególności na :

- kierowaniu do placówek świadczących opiekę w zakresie schronienia;
 - pomaganiu w odtworzeniu utraconych dokumentów np. dowodu osobistego;
 - współpracy ze służbami miejskimi;
 - motywowanie do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy i podjęcia zatrudnienia;
 - motywowanie osób bezdomnych uzależnionych do podjęcia terapii;
 - pomoc w formalnościach związanych z uzyskaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
- Pozostałe osoby bezdomne nie korzystające z pomocy społecznej utrzymywały się ze zbieractwa lub żebractwa.

2. Pomoc instytucjonalna

Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego od 2010 roku funkcjonuje Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Luboszewskiej 71 prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Tomaszowskie z siedzibą przy ul. Luboszewskiej 71.

Na działalność Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki przeznaczyła w latach:

2016 kwotę 145 tyś.

2017 kwotę 160 tyś.

2018 kwotę 220 tyś.

Placówka dysponuje 30 miejscami noclegowymi z możliwością dwóch „dostawek”. W roku 2016 z pomocy w formie schronienia skorzystały 62 osoby w 2017 skorzystały 52 osoby a w 2018r 51 osób.

Od 2018 roku osoby bezdomne są kierowane do schroniska zgodnie z art.48a Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004 roku , po podpisaniu kontraktu socjalnego, który stanowi rodzaj umowy między pracownikiem socjalnym a osobą bezdomną.

Następnie z osobą kierowaną do schroniska jest przeprowadzany wywiad środowiskowy przez pracownika socjalnego na podstawie którego wydawana jest decyzja administracyjna. W roku 2018 Ośrodek wydał dla 33 osób bezdomnych decyzje na tymczasowe przyznanie miejsca w schronisku.

Każdy podopieczny przebywający w schronisku do 31.12.2017 r otrzymywał całodobowe wyżywienie. W 2018 roku bezdomni ze Schroniska, którzy złożyli zgłoszenie do MOPS otrzymywali jeden gorący dwudaniowy posiłek finansowany z środków MOPS w ramach Wieloletniego Programu Państwa w Zakresie Dożywiania, a ponadto Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn wydało w br. 14540 posiłków.

Schronisko zapewnia łóżko z pościelą, szafkę na rzeczy osobiste, a także pomoc rzeczową w formie odzieży, bielizny czy obuwia. Ponadto osoby bezdomne mają możliwość skorzystania z poradnictwa i wsparcia psychologa, a w celu podtrzymania abstynencji udziału w grupie wsparcia AA działającej przy Schronisku .

Ponieważ Schronisko nie jest w stanie udzielić wsparcia wszystkim osobom potrzebującym pomocy zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym została uruchomiona Ogrzewalnia, która zapewnia osobom bezdomnym przebywanie w ciepłym pomieszczeniu i korzystanie z sanitariatów.

W latach 2016-2018 zadanie prowadzenia Ogrzewalni -Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki zleciła w formie powierzenia Towarzystwu Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Tomaszowskie.

Tabela nr 11 Liczba osób bezdomnych przebywających w ogrzewalni prowadzonej przez Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Tomaszowskie

Rok/Termin		Liczba osób bezdomnych ogółem	Kobiety
2016	I-III	84	6
	XI-XII	69	4
2017	I-III	60	4
	XI-XII	64	4

2018	I-IV	60	6
	XI	18	1
	XII	35	

Źródło danych: Towarzystwa Pomocy św. Brata Alberta Koło Tomaszowskie

Na działalność Ogrzewalni Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki przeznaczyła w 2016r. kwotę :50 460,00zł, w 2017r. 65 000,00zł i w 2018 r. kwotę 56 000zł.

3.Dane zebrane przez Straż Miejską w Tomaszowie Mazowieckim

W 2018 roku Straż Miejska podjęła 1207 interwencji związanych z osobami bezdomnymi, w 25 przypadkach wezwano pogotowie ratunkowe celem udzielenia pomocy medycznej. Wzmoczona intensywność interwencji Straży Miejskiej wobec osób bezdomnych związana jest z obniżeniem temperatury w okresie jesienno -zimowym. Interwencje te odbywały się w różnych miejscach publicznych, na klatkach schodowych oraz pustostanach. Osobom bezdomnym udzielono doraźnej pomocy ,przekazywano niezbędne informacje, gdzie mogą otrzymać pomoc, osoby chętne przewieziono do Ogrzewalni lub Schroniska.

Ponadto patrole pełniące służbę zewnętrzną na terenie miasta całą dobę kontrolowały miejsca przebywania osób bezdomnych. miejsca pobytu.

4.Dane uzyskane z Tomaszowskiego Centrum Zdrowia

Z danych Tomaszowskiego Centrum Zdrowia wynika ,że siedem osób bezdomnych ma cyklicznie udzielaną pomoc medyczną.

V. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Funkcjonowanie Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn na terenie miasta• Funkcjonowanie Ogrzewalni w okresie jesienno - zimowym na terenie miasta• Bezpłatne poradnictwo psychologiczne i prawne• Praca socjalna prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej• Wyspecjalizowana kadra osób pracujących z osobami bezdomnymi• Współpraca instytucji z lokalnymi organizacjami pozarządowymi• Wzrastająca świadomość wśród osób bezdomnych w zakresie możliwości uzyskania wsparcia• Prowadzenie kampanii informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości mieszkańców miasta w zakresie bezdomności• Wydawanie bezpłatnych posiłków osobom bezdomnym przez parafie,• Możliwość skorzystania ze wsparcia finansowego udzielonego przez MOPS• Możliwość kierowania bezdomnych kobiet do schronisk poza Tomaszowem Mazowieckim	<ul style="list-style-type: none">• Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych na terenie gminy• Brak placówki dla bezdomnych osób niepełnosprawnych• Zły stan zdrowia osób bezdomnych związany z trybem życia, mających ustalony stopień niepełnosprawności• Ograniczona liczba miejsc w zakładzie opiekuńczo - leczniczym• Negatywny stereotyp postrzegania osoby bezdomnej przez pracodawcę• Mała aktywność zawodowa osób bezdomnych, niewystarczające kwalifikacje• Brak możliwości zaplanowania długotrwałych działań w stosunku do osób bezdomnych ze względu na częste zmiany miejsca ich pobytu• Trudności w pełnieniu ról społecznych oraz w przystosowaniu do funkcjonujących w społeczeństwie zasad przez osoby bezdomne

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie programów osłonowych przeciwdziałających bezdomności • Współpraca instytucjonalna w celu zakończenia programów sukcesem • Możliwość pozyskiwania środków finansowych, w tym ze źródeł zewnętrznych (m.in. UE, śr. rządowe) • Współpraca z placówkami spoza Tomaszowa Mazowieckiego celem zabezpieczenia schronienia dla bezdomnych kobiet • Współdziałanie samorządowych podmiotów polityki społecznej w celu zmniejszenia zjawiska bezdomności • Zatrudnianie asystentów osób bezdomnych • Zatrudnianie streetworkerów • zwiększenie ilości miejsc w schronisku poprzez rozbudowę schroniska 	<ul style="list-style-type: none"> • Współwystępowanie bezdomności z uzależnieniem od alkoholu • Społeczne odrzucenie osób bezdomnych • Wzrost zadłużeń lokali mieszkalnych • Zagrożenie bezdomnością osób i rodzin o niskich dochodach • Trudna sytuacja na rynku pracy • Wzrastające wymagania pracodawców wobec osób ubiegających się o pracę • Brak lub niska motywacja do podjęcia zatrudnienia i szkoleń wśród osób bezdomnych • Brak zainteresowania osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością zmianą stylu życia i statusu społecznego • Rosnąca skala przyczyn powodujących bezdomność • Ograniczone fundusze na pomoc finansową dla osób zagrożonych bezdomnością • niepełnosprawność wśród osób bezdomnych

VI. Cele programu:

Cel główny programu:

Zmniejszenie liczby osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez zintegrowany system wsparcia.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie dla osób i rodzin posiadających zadłużenia czynszowe, zagrożonych eksmisją i bezdomnością.
2. Zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością bezpieczeństwa socjalnego.
3. Zwiększenie samodzielności osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez aktywizację zawodową i reintegrację społeczną.
4. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie bezdomności i wczesnej interwencji.

CEL SZCZEGÓŁOWY:**Wsparcie dla osób i rodzin posiadających zadłużenia czynszowe, zagrożonych eksmisją i bezdomnością**

Zadania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania	Czas realizacji	Koszty roczne	Wskaźniki
Wsparcie dla osób / rodzin z zadłużeniem czynszowym zagrożonych bezdomnością, w formie możliwości odpracowania zaległości czynszowych w celu uniknięcia eksmisji	TTBS MOPS ZDiUM	2019-2020	W ramach kosztów własnych instytucji odpowiedzialnych za realizację zadania	Liczba osób które na podstawie kontraktu socjalnego zostały skierowane do odpracowania zaległości czynszowych Liczba osób, które poprzez odpracowanie zaległości czynszowych uniknęły eksmisji
Podjęcie działań przez pracowników socjalnych na rzecz osób i rodzin posiadających zadłużenia w czynszu w formie wsparcia finansowego mającego na celu zapobieganie bezdomności na podstawie kontraktu socjalnego	MOPS zarządca gminnego zasobu mieszkaniowego spółdzielnie mieszkaniowe	2019-2020	25.000,00zł	Ilość osób z którymi podpisano kontrakt socjalny Kwota udzielonej pomocy
Systematyczne informowanie osób i rodzin zagrożonych eksmisją i mających problemy z regulowaniem opłat mieszkaniowych o możliwości korzystania z dodatku mieszkaniowego i energetycznego, zamiany mieszkań i innych form wsparcia	MOPS , zarządca gminnego zasobu mieszkaniowego, spółdzielnie mieszkaniowe lokalne media	2019-2020	1. 000,00 zł	Liczba audycji informacyjnych, liczba artykułów w prasie lokalnej

CEL SZCZEGÓŁOWY:				
Zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością bezpieczeństwa socjalnego.				
Zapewnienie osobom bezdomnym pomocy w zaspakajaniu podstawowych potrzeb tj. żywienia, ubrania, leków;	MOPS Organizacje pozarządowe Parafie	2019-2020	10.000,00 zł	Liczba osób, którym udzielono pomocy Kwota udzielonej pomocy w formie zasiłków celowych Kwota udzielonej pomocy w formie zasiłków okresowych Liczba wydanych skierowań do PCK Liczba wydanych skierowań po odbiór żywności Liczba osób korzystających z posiłków
Zapewnienie pomocy społecznej w formie zasiłków stałych dla osób bezdomnych niepełnosprawnych	MOPS	2019-2020	215 000,00 zł	Liczba osób, którym przyznano zasiłki stałe Kwota przyznanej pomocy
Zapewnienie osobom bezdomnym dostępu do ogrzewalni w sezonie zimowym	UM Tomaszowa Maz. Organizacje pozarządowe	2019-2020	60.000,00 zł	Liczba osób przebywających w ogrzewalni w tym: -kobiet -mężczyzn
Zapewnienie dostępu do schroniska dla osób bezdomnych na terenie miasta	UM Tomaszowa Maz. Organizacje pozarządowe	2019-2020	220.000,00 zł	Liczba osób przebywających w schronisku Kwota wydatkowana na prowadzenie schroniska
Świadczenie osobom bezdomnym systematycznej pracy socjalnej w zakresie: pomocy w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności, odtworzenia dokumentów osobistych, uzyskania mieszkania, wznowienia kontaktów	MOPS UM Tomaszowa Mazowieckiego Organizacje pozarządowe	2019-2020	Bez kosztów	Liczba osób, którym udzielono pomocy: -w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności

z rodzina;				-w odtworzeniu dokumentów osobistych Liczba osób które: - uzyskały własne mieszkania - odnowiły kontakty z rodziną
Pomoc w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	MOPS TCZ UM Tomaszowa Mazowieckiego	2019-2020	Koszty leczenia ponosi NFZ	Liczba osób, którym potwierdzono prawo do świadczeń zdrowotnych
Współpraca z placówkami dla osób bezdomnych z poza gminy w celu zapewnienia schronienia kobietom oraz chorym i niepełnosprawnym bezdomnym	MOPS	2019-2020	18.000,00 zł	Liczba osób, którym udzielono pomocy na pokrycie kosztów pobytu w placówce Kwota która została przeznaczona na pokrycie pobytu w schroniskach poza Tomaszowem Maz.
Pomoc w uzyskaniu miejsca w zakładzie opiekuńczo - pielęgnacyjnym i domach pomocy społecznej bezdomnym osobom wymagającym całodobowej opieki ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność	MOPS TCZ Organizacje pozarządowe	2019-2020	120. 000,00 zł	Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej, Kwota środków przeznaczonych na pobyt osób bezdomnych w DPS Liczba osób umieszczonych w zakładzie opiekuńczo-pielęgnacyjnym
Współdziałanie z jednostkami służby zdrowia w udzielaniu doraźnej pomocy medycznej i sanitarnej	TCZ Poradnie Podstawowej Opieki Zdrowotnej	2019-2020	W ramach środków jednostek służby zdrowia	Liczba podjętych działań Rodzaj podjętych działań

CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie samodzielności osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez aktywizację zawodową i reintegrację społeczną				
Udzielanie wsparcia i poradnictwa w zakresie: pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej, doradcy zawodowego osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	MOPS UM Tomaszowa Mazowieckiego Organizacje pozarządowe	2019-2020	Bez kosztów	Liczba osób którym udzielono wsparcia i poradnictwa Rodzaj udzielonego poradnictwa
Aktywizacja zawodowa osób bezdomnych: w ramach prac społecznie – użytecznych	MOPS (KIS) PUP UM Tomaszowa Mazowieckiego Organizacje pozarządowe	2019-2020	około 10.000,00 zł	Liczba osób bezdomnych skierowanych do prac społecznie – użytecznych Czas wykonywania prac społecznie- użytecznych (ilość miesięcy w skali roku)
Umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach zawodowych i warsztatach mających na celu integrację społeczną i zawodową	MOPS PUP Organizacje pozarządowe	2019-2020	Szkolenia i warsztaty w ramach środków uzyskanych ze źródeł zewnętrznych	Liczba osób biorących udział w szkoleniach zawodowych i warsztatach
Motywowanie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i podjęcia zatrudnienia	MOPS PUP	2019-2020	Bez kosztów	Liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe Liczba osób, które podjęły zatrudnienie
Prowadzenie pracy z osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością w oparciu o indywidualny program wychodzenia z bezdomności, na podstawie kontraktu socjalnego i mieszkania readaptacyjnego	MOPS TTBS Organizacje pozarządowe	2019-2020	10.000,00 zł	Liczba osób objętych kontraktem socjalnym/ indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności Liczba osób korzystających z mieszkania readaptacyjnego
Prowadzenie terapii uzależnień w grupach wsparcia dla osób bezdomnych oraz kierowanie wniosków na komisję ds. rozwiązywania	MOPS MKRPA Organizacje	2019-2020	Bez kosztów	Liczba osób korzystających z grup wsparcia

problemów alkoholowych	pozarządowe			Liczba wniosków kierowanych na komisję ds. rozwiązywania problemów alkoholowych
Udzielanie pomocy w nawiązaniu kontaktów z rodziną	MOPS Organizacje pozarządowe Parafie	2019-2020	Bez kosztów	Liczba osób, które nawiązały kontakt z rodziną
Praca metodą streetworkingu, jako forma wsparcia osób bezdomnych w ramach wolontariatu	Organizacje pozarządowe	2019-2020	W ramach kosztów własnych organizacji	Udzielenie wsparcia osobom bezdomnym

CEL SZCZEGÓŁOWY:				
Podjęmowanie działań profilaktycznych w zakresie bezdomności i wczesnej interwencji.				
Stać i systematyczna współpraca instytucji i organizacji na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością	MOPS Organizacje pozarządowe Służba zdrowia KPP UM Tomaszowa Mazowieckiego TTBS Parafie inne podmioty	2019-2020	Bez kosztów	Ilość spotkań roboczych, porozumień
Monitorowanie miejsc i dzielnic miasta, w których najczęściej przebywają osoby bezdomne zwłaszcza w okresie jesienno - zimowym	KPP Straż miejska MOPS	2019-2020	Bez kosztów	Liczba patroli Raporty z patroli Liczba osób bezdomnych ujawnionych
Umożliwienie i wspieranie podnoszenia kwalifikacji pracowników poprzez udział w szkoleniach dotyczących zagadnień z zakresu bezdomności i jej profilaktyki	MOPS UM Tomaszowa Mazowieckiego inne podmioty	2019-2020	2.500,00 zł	Ilość przeprowadzonych szkoleń Liczba przeszkolonych pracowników
Systematyczne spotkania przedstawicieli instytucji, służb miejskich i organizacji działających na rzecz osób bezdomnych	MOPS (KIS) Organizacje pozarządowe Straż miejska Parafie TTBS KPP Służba zdrowia	2019-2020	Bez kosztów	Protokoły ze spotkań Półroczne i roczne sprawozdania z realizacji programu
Prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do osób bezdomnych i lokalnej społeczności	MOPS Organizacje pozarządowe	2019-2020	300,00 zł	Ilość przeprowadzonych kampanii

VII. Przewidywane efekty działań

1. Ograniczenie zjawiska bezdomności na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego;
2. Budowanie spójnego systemu pomocy dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.
3. Tworzenie spójnego systemu przepływu informacji pomiędzy instytucjami na temat osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
4. Zmniejszenie liczby osób z zadłużeniem czynszowym – zagrożonych bezdomnością – poprzez wprowadzanie sprawnie funkcjonującego systemu wsparcia;
5. Ograniczenie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,

VIII. Finansowanie programu

Opracowane w Programie rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2019-2020 zadania, będą wykonywane w zależności od otrzymanych dotacji, posiadanych środków własnych oraz środków finansowych uzyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Źródłem finansowania zadań przyjętych w Programie będą środki finansowe z budżetu miasta oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

IX. Realizacja i monitoring programu

Realizatorem i koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim. Ramy czasowe Programu obejmują lata 2019-2020.

Monitoring Programu będzie odbywał się dwa razy do roku (VII i XII) przy udziale i współpracy podmiotów partnerskich, a jego celem będzie sprawdzenie czy planowane zadania zostały zrealizowane i jaki jest ich wynik.

Do końca lutego każdego roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim będzie przedkładał Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego sprawozdanie zbiorcze z realizacji Programu sporządzone na podstawie informacji zebranych przez poszczególnych realizatorów zadań.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia Programu rozwiązywania problem bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2019 -2020.

W myśl art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2018r. poz.1508 ze zm.) rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą pomoc bezdomnym należy do zadań własnych gminy.

Załącznikiem do niniejszej uchwały jest Program rozwiązywania problemubezdomności i łagodzenia jej skutkówna lata 2019 -2020, ukierunkowany na działania w zakresie przeciwdziałania bezdomności i łagodzenia jej skutków na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego i jest kontynuacją zadań realizowanych w ramach minionego programu z lat 2016-2018. Dokument ten wpisuje się w system Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2016-2020.

GłównymcelemProgramu jest " *Zmniejszenie liczby osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez zintegrowany system wsparcia.*"

Planowane działaniaProgramuobejmująprofilaktykęmającąnaceluzapobieganieposzerzeni usiężjawiskabezdomności, osłonępoprzezzastosowaniestandardowychrodzajówi form wsparcia w tym: świadczeńpieniężnych

inierpieniężnychpomocyspołecznejtakich jak: zapewnienie ciepłego posiłku, ubrania oraz miejsca w noclegowni i zasiłków oraz aktywizację zawodową i reintegrację społeczną zmierzającą do wyprowadzenia z bezdomności z wykorzystaniem dostępnych środków oraz podstawowych elementów pracy socjalnej.

AdresatamiProgramusaosobyzagrożonebezdomnościąorazosobybezdomne z terenumiastaTomaszowaMazowieckiego.

Głównym realizatorem i koordynatorem **Programu rozwiązywania problemu bezdomności i łagodzenia jej skutków na lata 2019 - 2020** jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim przy udziale i współpracy podmiotów partnerskich.

Wprowadzenie bieżącego monitoringu pozwoli ocenić czy zadania przypisane poszczególnym podmiotom zostały zrealizowane, i jaki jest ich rezultat.

Program finansowany będzie z środków własnych budżetu miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.